

dận chúng nổi dậy lật đổ Võ Tắc Thiên. Lời dịch tưởng tợ như bài hịch của Đức Trần Hưng Đạo kêu gọi tướng sĩ ba quân chống quân Mông cồ.

Lời dịch cổ văn của ông Nguyễn Hiến Lê rất điêu luyện, đọc thây nhẹ nhàng, thanh thoát, bóng bẩy mà gợi cảm nhưng không ủy mị. Ông Nguyễn Hiến Lê cũng rất yêu mến cổ văn Trung quốc, ông nói rằng mỗi khi ông muốn có cảm giác nhẹ nhàng thì ông chỉ có thể tìm thây trong cổ văn Trung quốc chứ không thể tìm thây trong bất cứ tác phẩm hiện đại nào. Đọc xong một đoạn cổ văn Trung quốc cũng như vừa mới tắm xong trong giếng suối ngọt rồi lên đứng hóng gió trên đồi cao. Chỉ cần đọc mười hàng là đã được thở cái không khí của cổ nhân.

Câu vi' von thật là chí lý!

Những tác phẩm văn chương giá trị của nhà văn Nguyễn Hiến Lê trước kia được trang trọng bày trên các kệ sách của những nhà sách trên các nẻo đường đất nước miền Nam, nhưng sau ngày "quý nhập" 75 đã phải nằm lẩn lóc trên vỉa hè Lê Lợi, Công Lý, Pasteur bao bọc lấy vòng thành của Bộ Công Chánh. Tôi thường lang thang đọc theo chợ trời sách "ngụy", nhìn những đứa con tinh thần của miền Nam mà bùi ngùi tác dạ!

Ngày nay những tác phẩm đề dôi của nhà văn Nguyễn Hiến Lê vẫn còn đó, nhưng ông đã ra người thiên cổ. Giờ đây thì ông không cần "tưởng như đã thở cái không khí của cổ nhân" như ông hàng mớ ước mà có lẽ ông đang cũng cổ nhân hội ngộ để bàn luận văn chương và sau đó ông sẽ "ngâm mình trong giếng suối ngọt và lên đứng hóng gió trên đồi cao".

Hôm nay nhân nhắc đến tiên bối Nguyễn Hiến Lê, tôi xin thắp nén hương lòng kính viếng hương linh người quá vắng, một người dù chưa một ngày làm thây tôi nhưng tôi đã học được nơi ông nhiều lời hay ý đẹp để ứng dụng trên đường đời, gọi là chút ớn đến nghĩa trà. Mong thay.

Cali mùa hè 87
Tôn Thất Tùng

Họa vận bài thơ "Tự cảm"

của ông Lê Đình Chúc,

Dưỡng Phụ của Ái hữu Lý Thời Thủy

(LTAH số 39, trang 33)

Nguyên vận

Phải sạch trần ai đẹp nhất không?

Thanh thanh trước trước hỏi chi lòng?

Sớm thôi chiêu héo hoa tàn nở?

Nay nắng mai mưa nước lớn ròng.

Rửa bà huyền vi trời loạn tuyết,

Quyết đường danh lợi đất cuồng phong

Riêng ta thở về quên ngày tháng,

Giữa giọng yến vàng diêm nhạc trong

Lê Đình Chúc

Họa vận "Đôi đời"

Của tiên dang có bồng tay không!

Phải hỏi tại sao ở cõi lòng?

Đôi đời bao lần như nước chảy,

Sớm chiêu lại thây lớn hay ròng.

Sanh, Già, Bệnh, Tử là thiên định,

Nhắm mắt tiêu tan thủy hỏa phong!

Song tu đời đạo là tâm huyết,

Trần trước cõi đời phải sạch trong.

Dưỡng Thanh Đàm

(Thân tặng Ái Hữu Nguyễn Văn Bính

Ái Hữu Chủ tịch Phạm Hữu Vĩnh

và Ái Hữu Ngô Trọng Anh)